

Aan
Van

MinVRO
dgRO

nota

Voortgangsbrief implementatie Omgevingswet vierde
kwartaal 2024

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2025-0000015005

Datum
16 januari 2025

Opgesteld door
[Redacted]

Samengewerkt met
RB, CZW en AdS

Bijlage(n)
2

Aanleiding

Met deze voortgangsbrief informeert u de Eerste en Tweede Kamer over het vierde kwartaal na de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Dit in vervolg op de voortgangsbrieven over de eerdere kwartalen van 2024 en in lijn met toezegging(en) aan de Eerste Kamer.

Geadviseerd besluit

- U wordt gevraagd kennis te nemen van de stand van zaken van de implementatie van de Omgevingswet.
- U wordt gevraagd akkoord te gaan met de voortgangsbrief en deze te ondertekenen voor verzending aan de Eerste en Tweede Kamer.

Toelichting

Opzet voortgangsbrief

De voortgangsbrief bestaat uit een kopbrief inclusief twee bijlagen. Deze opzet is gelijk aan de eerdere voortgangsbrieven. In de kopbrief geeft u allereerst een beknopt overzicht van de voortgang van de implementatie van de Omgevingswet, op basis van de ervaringen uit het vierde kwartaal van 2024. Daarbij geeft u aan dat het vierde kwartaal 2024 en in het verlengde daarvan heel 2024, over het algemeen rustig en stabiel is verlopen. De inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 was verantwoord, maar er zijn ook nog stappen te zetten. Ook staat u stil bij de werking van de ketens, de implementatieondersteuning en de huidige stand van zaken rondom de afbouw, doorontwikkeling en uitbouw van het DSO.

Verder deelt u in de brief een aantal hoofdbevindingen over het eerste half jaar dat u, als bewindspersoon, op dit dossier actief bent:

1. De beslissing om de Omgevingswet per 1 januari 2024 inwerking te laten treden was verantwoord;
2. De tijdige duidelijkheid voor de bevoegde gezagen over de datum van inwerkingtreding, waardoor er negen maanden extra voorbereiding- en oefentijd was, heeft zijn vruchten afgeworpen en zorgde voor een over het algemeen gestroomlijnde overgang;
3. Het DSO-LV maakt de stapeling van regelgeving in Nederland inzichtelijk en biedt kansen om op onderwerpen als gebruiksvriendelijkheid en vergunningverlening te kijken waar een vermindering van regels mogelijk is;

4. Het gebruik van het Omgevingsloket is goed, in 2024 zijn er in totaal ruim 2,1 miljoen unieke bezoekers geweest.
5. Er is onverminderd aandacht nodig bij bevoegde gezagen om de mogelijkheden van de wet te gebruiken en de noodzaak voor de verdere kennisopbouw en ondersteuning;
6. Het DSO functioneert naar behoren. Tegelijkertijd moeten er nog verdere stappen worden ingezet voor de afbouw en doorontwikkeling van het DSO om de maatschappelijke baten te kunnen realiseren.

Onze referentie
2025-0000015005

Datum
16 januari 2025

Op basis van deze hoofdbevindingen geeft u aan dat de inzet van het Rijk de komende periode gericht is op:

1. Het verder ontwikkelen van het DSO in samenspraak met de bevoegde gezagen.
2. Het op rijksniveau kijken waar een vermindering van regels mogelijk is en u roept de bevoegde gezagen op om dat ook waar mogelijk met hun regelgeving te doen. Dit draagt bij aan het derde speerpunt en dat is de gebruiksvriendelijkheid van het DSO.

In bijlage 1 neemt u de Kamers gedetailleerde mee in de stand van zaken. Bijlage 1 bevat de cijfers over het vierde kwartaal, waarbij de focus ligt op de bevindingen en ervaringen van enerzijds de bevoegde gezagen en uitvoeringsorganisaties en anderzijds die van burgers, (maatschappelijke) organisaties en het bedrijfsleven. Deze verdeling sluit aan bij de opzet van de invoeringstoets. Deze invoeringstoets zal naar verwachting eind 2025 naar de Kamers worden gestuurd. In bijlage 2 gaat u nader in op recente en toekomstige ontwikkelingen. In deze bijlage informeert u de Kamers gedetailleerder over de ontwikkelingen rondom gebruiksvriendelijkheid, de verdere afbouw, doorontwikkeling en uitbouw van het DSO en een aantal toezeggingen en moties.

Aandachtspunten

Veelheid regelgeving

Op diverse plekken in de brief gaat het over de veelheid aan regelgeving die zichtbaar wordt in het DSO-LV. U meldt dat u deze veelheid aan regelgeving wil aanpakken. Voor wat betreft regelgeving die u eigen portefeuille betreft refereert u naar het programma STOER. Daar waar het regelgeving betreft die verder reikt dan uw eigen portefeuille pakt u een brede coördinerende rol en agendeert u zaken bij collega bewindspersonen en/of andere bestuursorganen. Dit is in lijn met uw kennismaking (d.d. 19 november 2024) en het mondeling overleg (d.d. 10 december 2024) met de Eerste Kamer commissie I&W/VRO. Dit alles met als doel om uiteindelijk de regelgeving minder complex te maken, procedures te versnellen en regelgeving transparanter te maken voor burgers en bedrijven.

Planning en kosten afbouw (basisniveau DSO-LV)

In de brief meldt u dat het helaas niet gelukt is om het gehele afgesproken basisniveau DSO-LV binnen één jaar na inwerkingtreding te bereiken. U meldt dat de planning herijkt wordt en dat dit verschillende oorzaken heeft, waaronder: het meermaals uitstellen van de inwerkingtreding en de krapte op de arbeidsmarkt. Een andere belangrijke oorzaak is de flexibele en iteratieve manier van werken (agile-werkwijze). Op basis van wensen en behoefte uit de praktijk is de keuze gemaakt om enkele functionaliteiten die onderdeel zijn van de uitbouw eerder te ontwikkelen. Zo is de prioritering van functionaliteiten veranderd, waardoor andere functionaliteiten die nodig zijn voor het DSO-LV niet ontwikkeld konden

worden. Dit heeft invloed gehad op de snelheid waarmee het basisniveau gerealiseerd wordt. Ook meldt u dat de kosten voor de afbouw hoger uitvallen dan eerder begroot. De exacte hoogte wordt op dit moment nog uitgezocht en hier komt u in de volgende voortgangsbrief op terug.

Onze referentie
2025-0000015005
Datum
16 januari 2025

Implementatie STOP 1.4-standaard en afhankelijkheid LVBB

In de brief meldt u dat de STOP 1.4-standaard het afgelopen kwartaal is opgeleverd. Deze standaard ondersteunt onder andere 'complexe' mutatiescenario's en het zogenaamd parallel publiceren voor bevoegde gezagen. Dit laatste is onderdeel van het parallel kunnen wijzigen van omgevingsdocumenten, met name van belang voor gemeenten in het kader van het omgevingsplan. U meldt dat er gewerkt wordt aan een roadmap welke de gefaseerde implementatie van de standaard in het DSO en de Landelijke voorziening bekendmaken en beschikbaar stellen (LVBB) beschrijft. Op dit punt kent het DSO een afhankelijkheid met de LVBB. De LVBB valt onder de verantwoordelijkheid van de Staatssecretaris Digitalisering en Koninkrijkrelaties. Het fundament van de LVBB moet worden bijgewerkt en onderzocht wordt welke aanvullende activiteiten (eventueel) nodig zijn voor het implementeren van de STOP 1.4-standaard in de LVBB. Door het Kennis- en exploitatiecentrum Officiële Overheidspublicaties (KOOP) wordt hiervoor op dit moment een bouwplan opgesteld.

Onderbrengen programma AdS in lijnorganisatie minVRO

In de brief meldt u dat er gewerkt wordt aan het, per medio 2025, onderbrengen van het (tijdelijke) programma Aan de Slag met de Omgevingswet in de lijnorganisatie van het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening. Op deze manier borgt u de ondersteuning op lange termijn en geeft u invulling aan een aantal toezeggingen. De voorbereidingen hiervoor lopen, maar u geeft ook aan dat hier diverse aandachtspunten bij zijn, waaronder: de schaarse (externe) kennis en de eventuele financiële gevolgen daarvan.

Interbestuurlijk Ketentesten (IKT)

In de brief meldt u dat de werkwijze van IKT op onderdelen is gewijzigd. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van IKT ligt nu bij de decentrale interbestuurlijke partners en niet meer bij het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening. De uitkomsten van IKT blijft u – mits relevant – meenemen in uw brieven rondom het functioneren van de ketens, maar u stuurt de rapportage(s) niet meer mee. De rapportage(s) worden op de website van het programma Aan de Slag met de Omgevingswet geplaatst. Op basis van deze lijn tracht u toezegging T03422 (toesturen IKT-rapportage) aan de Eerste Kamer te sturen af te doen.

Financiële consequenties

In de brief meldt u een drietal aspecten met (mogelijke) financiële gevolgen. Dit betreft: de hoger uitvallende kosten voor het bereiken van het basisniveau DSO-LV, het onderbrengen van het programma Aan de Slag met de Omgevingswet in de lijnorganisatie van het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening en het herijken, optimaliseren en vereenvoudigen van de bestaande governance. Indien de financiële gevolgen, consequenties hebben voor de VRO-begroting wordt dit meegenomen in de verdere besprekingen met u rondom de eerste suppletoire begroting van 2025 (voorjaarsnota).

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Onze referentie

2025-0000015005

Datum

16 januari 2025

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Voortgangsbrief implementatie Omgevingswet vierde kwartaal 2024, inclusief bijlagen 1 en 2 – versie Eerste Kamer	
2	Voortgangsbrief implementatie Omgevingswet vierde kwartaal 2024, inclusief bijlagen 1 en 2 – versie Tweede Kamer	